ENTREVISTA

Entrevista a Ethar El-Katatney, periodista, blocaire i escriptora

Món Sanromà
Tècnic de l'Institut Català Internacional per la Pau

Ethar El-Katatney***, periodista, blocaire i escriptora. Ha treballat a diferents diaris i revistes egípcies i sovint intervé en mitjans de comunicació internacionals.***

Ethar El-Katatney és una jove periodista reconeguda, blocaire i escriptora. Ha treballat a diferents diaris i revistes egípcies i sovint intervé en mitjans de comunicació internacionals. El-Katatney va néixer a l'Aràbia Saudita, va créixer a Egipte i es va educar a escoles occidentals, ara viatja per tot el món realitzant conferències que promouen el diàleg intercultural i interreligiós. En aquesta entrevista defensa que els conflictes relacionats amb la identitat han augmentat a Egipte a causa de la por i la incertesa de la gent després de la revolució, i considera que la llengua àrab no necessàriament funciona com a pacificadora en les disputes entre països àrabs, però que sí ajuda a superar barreres i els connecta a tots.

Des d'un punt de vista de transformació de conflictes, com es pot prevenir que un conflicte es torni violent?

El problema a Egipte és que la gent és tan pobra i té tanta gana que no s'asseuran a discutir les seves diferències ideològiques perquè tenen altres prioritats més urgents. Tot i això, des del meu punt de vista, algunes de les coses que realment han aconseguit que gent diferent s'assegués junta i interactués són els projectes de caritat, vinguin d'on vinguin, o les activitats de construcció de pau que fan que la gent s'adoni que l'altre és igual que ell. Quan donava conferències a escoles em vaig adonar que parlar no era suficient: S'ha de fer accions sobre el terreny. Els nens de les escoles de Said s'han de preocupar per viure, per tant, quan vaig a llocs així prefereixo trobar maneres

de reconfortar-los abans que discutir la idea de democràcia, per posar un exemple, que per ells és un valor intangible que no afecta les seves vides.

Diria que la majoria dels conflictes violents actuals d'Egipte estan relacionats amb la identitat?

Els conflictes relacionats amb la identitat han augmentat molt en els últims anys. Al nostre país hi ha una gran població cristiana copta, d'un 10% o 15%, i s'han cremat unes cinquanta esglésies, una de les quals tenia més de 1.400 anys, era més antiga que l'islam. Jo no crec que els musulmans odiïn els coptes, es tracta de la manera com funciona l'autoritat a Egipte. Per exemple, el cap esbronca els seus empleats, l'empleat esbronca la seva dona, la dona esbronca el seu fill... Per tant, com que els coptes tenen menys autoritat que els musulmans perquè són una minoria al país, reben les bronques.

" La llengua connecta tots els països àrabs de manera que cap es queda aïllat, cosa que és molt útil per realitzar activitats de construcció de pau "

Aquella església va aguantar durant més de 1.400 anys, per què l'han atacat justament ara?

Perquè la gent té por. Com més difícil és la seva vida, més por tenen i més els costa acceptar a altres comunitats. La gent només vol estar amb les persones que són com ells i tenen la mateixa ideologia, mentre que abans tenien discussions interessants. Per exemple, algú dels Germans Musulmans es posava a debatre les seves idees amb algú liberal, i el resultat era molt interessant, però com més por tenen més retrocedeixen i es limiten al que ja coneixen. Ara només volen veure la televisió que dóna suport al seu punt de vista, no volen que se'ls pregunti o qüestioni res.

Creu que compartir la identitat egípcia pot unir a gent de diferents religions?

Quan van governar els Germans Musulmans, el discurs mediàtic va posar la religió al davant de tot. El govern de Mursi va crear tal polarització que, fins i tot dins dels mateixos musulmans, hi va haver una oposició binària increïble. No eren només els cristians contra els musulmans, també hi havia els musulmans que donaven suport a una ideologia política determinada contra els que no ho feien i, per tant, eren infidels. Els discursos de Mursi sempre començaven amb Déu, parlava dels musulmans i excloïa els cristians, alguns dels quals van haver d'abandonar Egipte. Per això va augmentar l'ús dels aspectes visuals de la religió, com el nicab. Ara, amb Al Sisi, es torna a apostar pel patriotisme, tots som egipcis, intenta retornar a la inclusivitat però el vell discurs encara té impacte sobre la gent.

La llengua pot tenir un paper en reduir les disputes entre àrabs de diferents països?

No crec que l'àrab funcioni necessàriament com a eina pacificadora però sí penso que ajuda a superar barreres, de manera que un sap què passa quan escolta la gent o llegeix articles o piulades a Twitter... L'idioma connecta tots els països àrabs de manera que cap es quedi aïllat dels altres i això és molt útil quan es tracta de realitzar activitats de construcció de pau o temes de caritat perquè si un no entén allò que escriuen o diuen no donarà el seus diners o el seu temps per aquesta causa.

Per què el registre de l'àrab que s'utilitza per escriure i ens els discursos més formals (l'àrab estàndard modern) és tan difícil d' aprendre?

La manera com parlem no té res a veure amb la manera com escrivim, és com si escrivíssim en un llenguatge shakespearià i parléssim en argot, i això ha causat conflictes, sobretot ara que cada cop estem més globalitzats. Com més anglès es parla, menys s'utilitza l'àrab. Això ho noto fins i tot amb mi mateixa, que parlo àrab perfectament perquè és la meva llengua materna però, com que l'estàndard escrit és tan diferent de l'oral, i no l'he llegit gaire, per a mi és molt més difícil escriure en àrab que en anglès. Al món àrab, com més educació un té, millor és el seu nivell d'anglès i pitjor el del seu àrab.

“ És com si escrivíssim en un llenguatge shakespearià i parléssim en argot, i això ha causat conflictes, sobretot ara que cada cop estem més globalitzats ”

Quina relació hi ha entre l’àrab estàndard modern i la llengua col•loquial?

El dialecte que parlem és una combinació de diferents idiomes. Al Líban, per exemple, la manera com barregen àrab, francès i anglès és molt clara. L’àrab estàndard modern és molt diferent a qualsevol dialecte. Fa uns cinc anys van publicar un llibre escrit en llenguatge col·loquial, cosa que és com publicar un llibre en anglès amb frases com “how r u”. Jo estic molt a favor d’aquesta iniciativa perquè connecta amb una generació que ha abandonat la seva llengua completament perquè no la podien entendre i, per tant, no la llegien. El meu avi es va sorprendre molt quan va veure el llibre i hi ha qui diu que l’àrab s’ha de preservar tal com està perquè és perfecte i és la llengua de l’Alcorà –ell llibre sagrat-, però la realitat és que si canviant-lo una miqueta hi ha molta més gent que el llegirà, potser estem fent bé, un ha de ser flexible. El llibre *em vull casar*, escrit per Ghadah Abd al-Al, és un altre exemple d’aquest fet: va sorgir d’un bloc escrit en llenguatge col·loquial i va aconseguir milions de lectors a tot el món àrab. La meva cosina de quinze anys, que mai abans havia agafat un llibre en àrab, el va llegir amb entusiasme.

Tenint en compte que la llengua és una part bàsica de la identitat, com poden afectar aquests escrits en llengua col·loquial a la identitat àrab?

L’àrab col·loquial no hauria de substituir l’estàndard modern de l’àrab. Si un no entén res d’àrab clàssic no serà capaç de captar, per exemple, la profunditat de les cançons d’Umm Kulthum, les lletres, la poesia... no sabrà que hi ha una gran part de la seva identitat com a àrab que s’està perdent.

A Egipte es parlen altres llengües apart de l'àrab egipci, com per exemple l'àrab saidi al sud, les llengües núbies a la vall de l'Alt Nil... Això crea algun tipus de tensió?

L'àrab saidi, per exemple, té paraules diferents que jo entenc només perquè el meu pare el parla però, en general, tots ens entenem, i si no ens entenem, preguntem. Més enllà dels temes idiomàtics, la majoria de conflictes d'avui en dia a Egipte tenen a veure amb altres dimensions de la identitat i la cultura.

Fototografia: Institut Europeu de la Mediterrània

© Generalitat de Catalunya